

KECSKEMÉTI LAPOK

Előfizetési díj: Egész évre 5 frt, fél évre 2 frt 50 kr., negyed évre 1 frt 50 kr. Egyes szám ára 12 kr.

Hirdetmények jutányosan számíttatnak. — Nyilttéri közlemény soronként 30 kr.

Bélyegdíj minden beigtatás után 30 kr.

Politikai és társadalmi hetilap.

Szerkesztőség: V. Klapka-útcza 162. Telefon sz. 106.
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal: III. Jókai-útcza 186. Telefon sz. 81.
hová az előfizetések, hirdetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Kecskemét szabályozása.

Sokszor halljuk azt a bölcse kijelentést: „Csak várni kell a gyümölcsre, midőn ideje elérkezik, megéri s ölnkbe hull.“

De akárhányszor halljuk is, mihelyt erősen vágyódunk arra a gyümölcsre, bizony néha elhagy bennünket a türelem.

Igy, ezelőtt évekkkel, türelmetlenül küzdöttem én is azért a gyümölcserért, a melyet Kecskemét általános értékű szabályozási terve képvisel.

Ugy látszik, a gyümölcs éretlen volt. Most azonban az érlelő nap kezd melegen sütni s a miért én hiába küzdöttem, a mit hiába sürgettem — érik s talán nem sokára, Kecskemét városának előnyére, lehull.

Örömmel értesültem, hogy a város intézkedett általános szabályozási terv kidolgozása ügyében s midőn a „K. L.“ felhívta a közönséget, hogy szóljon a szabályozás kérdéséhez, adjon legalább általános elveket, a melyek szerint a szabályozási tervet meg kellene állapítani — érdeklődéssel vártam a bekövetkezőket.

Azóta tisztességes idő telt el, de senki sem szólt a kérdéshez, mely pedig szerintem rendkívül fontos kérdés, minden esetre olyan, a melynek nyilvános megbeszélése csak használhat, ártani nem árthat.

Lehet, hogy azért nem szól az ügylőz senki, mert olyan jó kezekbe van a szabályozási terv készítése letéve, hogy

közhit szerint gyámolítás, eszmeadás szüksége nem forog fenn; talán azért, mert Vámos Béla úrnak, Kecskemét érdemes főkapitányának már jelent meg erre vonatkozó igen nagy figyelmet érdemlő munkálata; mert ott van Parragh Gedeon, ez a nagyérdemű és helyes érzékű egyén, kinek csak fiókjába kell nyulni, hogy a város szabályozásának pompás terve készen kikerüljön; azután az én szerény tollamból is hozott annak idején a „K. L.“ cikket, sőt kész térképet is tettem ki közszemlére egy könyvtárú kirakatába s talán ezeknek is lehetne némi hasznukat venni.

Ámde akármely ok szolgált is a halgatás forrásául, én azt elégségesnek nem tartom, mert hiszem, hogy a megbeszélés szükséges.

Több szem többet lát s néha a leg-egyszerűbb képzettségű ember, a kinek önnállóan termékeny esze nincs, a mások művének láttára a leghasznosabb, hatalmas gyakorlati értékkel dicsekvő megjegyzésre jut.

A mi a szabályozásra vonatkozó, egyébként semmiben meg nem változott nézetem illeti, rövidesen összefoglalom.

Miként minden városnak, úgy Kecskemétnek szabályozását is általános elvek alapján kell megejteni, természetesen tekintettel a létező állapotokra, a lakosság számára, a város várható jövőjére.

Általános szempont alá esik:

1. a forgalom igénye,
2. rendezés,

3. egészségügyi tekintet,
4. a város emelkedésének fokozása, sépítés.

I. Forgalom.

A forgalom követelése az, hogy a gyakrabban s többek által használt utcák szélesek, lehetőleg rövidek, vagyis, mivel legrövidebb az egyenes út, egyenesek legyenek. A közlekedés főirányában pedig, ha utcák nem volnának, nyitni kell alkalmas utcákat.

Most már nézzünk Kecskemét térképére, keressük ki a forgalom irányait s mindjárt meglátjuk, mi a teendő.

Leggyakrabban s legélénkebb forgalmat találunk a vasút és központ, a központ és vásártér között.

Első sorban tehát az említett két végpontnak alkalmas utcával való összekapcsolására kell gondolni.

E célra szolgálna a város által már elfogadott s talán a miniszterium által is jóváhagyott sugárút; melynek szükséges voltát hatalmasan kimutatja rövid idő alatt az a czélszerű intézkedés is, mely szerint a három darabra tagolt sétatér megmentetik az örökös portól s csupán egy helyütt, a mostani Temető-útcza irányában kivágandó úton történik a kocsiközlekedés a vasúthoz.

A piactól a vásártérig vezető széles, egyenes út szükségességét megokolni is fölöslegesnek vélem.

Mindkét út létesítése annyira elengedhetetlen a nemsokára megszületendő

A KECSKEMÉTI LAPOK TÁRCZÁJA.

Ézsau lencséje.

— Ödet. —

— Nagymama, mi az az elsőszülöttségi jog?

Ha ezt a kérdést a jogi fakultás valamelyik professora intézi hallgatójához, az egyszerű, mindennapi dolog, de mikor az én unokaöcsém, a negyedik elemi osztálynak ámbátor vásott, mindamelllett szép reményekre jogosító növendéke, a kis Kain kérdezi ezt öreg anyjától, — az legalább is prókatori diplomát sejtet a — jövőben.

— Hát aztán minek akarod te azt tudni?

— Csak.

Ez meg aztán megint olyan megokolás, mely megköveteli a határozott választ.

A gyermek apja veszi aztán át a szót s gyönyörű prelekeziót tart fiának a felvetett témáról.

Mintán az előadás véget ért, a fiú, kinek tudványa látszólag nem volt kellőleg kielégítve, nagy gondolkozva félrevonult, valószínűleg csak azért, hogy öt perc múlva azzal a kérdéssel forduljon már most egyenesen apjához, hogy

— Hát aztán volt-e legalább azon a lencsén kolbász?

— Miféle lencsén?

— Ejnye! hát azon, a mit Jákob adott Ézsauanak.

— Azt bizony én, fiaeskám, már elfejtettem, hanem kérdezd meg holnap a tisztelendő urtól.

— Nem kérdelem én, mert most haragban vagyok vele; de meg azt gondolom, hogy már ha volt is kolbász abban a csuszpajzban, akkor is nagy számár volt az az Ézsau. No nem igaz, bácsi? Kérde felém fordulva.

Ráhagytam, hogy úgy igaz.

Hanem magamnak is szeget ütött a fejembe Ézsau uram esete. Gondolkoztam rajta, hogy hogyan, miként is lehetett az a jó úr olyan pazarló. De bizony sohasem jöttem volna rá a dolog nyitjára, (mert hogy rájöttem, az bizonyos, l-alább) ha kezembe nem akad a kis Kain „Biblia története“ (Ötvenharmadik kiadás).

Ebben van aztán megírva, hogy „Ézsau könnyelmű, szilaj természetű és nagyindulatú vala“ ...

... „Egyszer, a mint kifáradva éhesen hazament a mezőről, látá vala, hogy Jákob jó lencsét falatozik, azt annyira megkíváná, hogy odaigérté érte elsőszülöttségi jogát.“

Ekkor már tisztába jöttem a helyzettel. Az a lencse, amelyért egy könnyelmű, szilaj természetű, nagy indulatú férfiú annyira rajong, hogy még elsőszülöttségi jogát is földőzta érte, — nem fekete földön terem, hanem ...

Jákob egy patakperti szomorúfüzfa árnyékába félig fekvő helyzetben pihen a buja pázsiton; előtte egy nagy tál lencsefőzelék párolg, míg juh- és kecskenyája a déli napi hevétől menekülven az erdőszélén delel.

Ép az első kanállal akar meríteni ételéből, mikor oldalfelül lépések neszt s ugyanakkor a következő szavakat hallja:

— Á, szervusz, szervusz Jákob, hogy meggy neked mindég?

Az öcs, csak pár pillanat múlva ismeri meg bátyát: Ézsaut.

— Jó, hogy itt talállak, legalább nem kell az öreggel találkoznom, tudod, nagyon unalmas, fád.

— De hát honnan jössz, hol jártál, hiszen ezelőtt két évvel úgy indultál el hazulról, hogy a mezőre mégy?

— Na igen, persze, a mezőre. De tudod, van sokféle mező. Hogy többet ne emlitsék: a tudomány, a haza, a szépművészetek, a szerelem mezeje.

— S te melyiken voltál?

— A tudományt nem szomjuhoztam soha, a puszkapszazag idegesség tesz, a szépművészetekhez nincs tehetségem, természetes tehát, hogy csak a negyedik mezőt járhattam.

— Na ezt úgy is gondolhattam volna, a Ráchellel való eseted után.

— De te, hidd el, hogy ezen a mezőn van csak élet, terem bimbó és virág.

S elkezdte dalolni az akkor divatos operette áriját:

„Amíg utaztam, soh'sem haboztam“ ...

— Ölelni vágytál egyedül őt, vágott bele feddőleg öcsöcsé.

— Ah, dehogya őt, — őket. Andere Städte, andere Mädchen, mint mi szoktuk mondani és tenni.

— Derék az!

— Voltam Szenáréban, Kaldeában. Felcsaptam turistának is, és megmáztam a Moria hegyet. Ott megtaláltam azt a bicskát — kitűnő angolpenge — a melylyel Abraham nagyapánk leakarta szűrni a papát, hogy Istennek áldozza. Valószínű, hogy mikor az Ur rákiáltott, ijedtében elejtette s úgy maradt ott. Később odaadtam a babiloni polgármes-

villanyos közúti közlekedés behozhatása szempontjából is, hogy érvelni mellettök fölösleges.

Második sorban szükségesnek vélem az ürgési fő-útca irányát követve — egyenes utat nyitni a központba.

Lehet, hogy vannak, a kik ezt fölöslegesnek vélik, mivel a Csongrádi-útca, ha csavarodva is, de bevezet a központba. Ez igaz, ámde megfontolandó, hogy az útba eső házak, telkek értéke csekély s igen valószínű, hogy mihelyt az ürgésből a központba be lehet látni, az egész ürgési fő-útca hatalmasan megmozdul, halad. Most isten háta mögött van s ott mindenképpen jó, de, ha közelebb vitetik a piacshoz s onnan ki lehet látni, — akkor a haladási vágy meglepi a háztulajdonosokat.

Továbbá egyenesen kellene bevinni a Mezei-útcát.

Ennek ellenkezőjét alkotná a meghosszított Széchenyi-útca.

Ugy hallom, tisztviselő-telep akar létesülni a görögök temetője táján. Ez esetben különösen szükséges volna a Széchenyi-útca kivezetése s folytatásának tervbe vétele.

Egyik kívánná a másikat. Az útca-szabályozást az új városrész s viszont.

Nagy forgalmat közvetít a Jókai-útca is. Ezt okvetlenül szabályozni kellene, még akkor is, ha a kocsiközlekedést a Vámos Béla által tervezett s a sétaterén keresztül vezetendő útca venné fel.

II. Rendezés.

A kész állapotból tabula rását csinálni nem lehet. Annyi egyéni és anyagi érdek szála folynak itt össze, hogy azokra tekintettel kell lenni. Ámde, ha éppen ezért nehéz is a rendezés, mégis meg kell küzdeni a feladattal.

Az teljesen fölösleges, hogy csupa szabályos alak megteremtése legyen a szabályozás eredménye, de viszont laby-

rintszerű össze-visszaságot és szembeszőkő rendtelenséget sem szabad tűrni.

A főútak, mintegy üterek létesítése, itt-ott már maga segít a rendetlen állapotban. A hova főutat vezetni nem szükséges, vagy fölösleges a rendkívüli kiadás előállása folytán, — ott talán jó szolgálatot tenne egy-egy körút, ha fél vagy negyed ív alakban létesülhetne is.

Arról a rendezés alkalmával okvetlenül gondoskodni kell, hogy bizonyos távolságra legyen olyan széles útca beosztva, mely vagy a város közepébe, vagy olyan utcába vezessen, mely befut oda.

III. Egészségügy.

Kecskemét telkei aránytalanul kicsinyek és keskenyek. Keskenyek rendszeren ott is, a hol a párhuzamosan futó két útca telkeinek érintkezési pontjai az útca-vonaltól távol esnek. Így azután a keskeny telkekre, befelé hosszan elnyulva épített házak levegője, különböző okból nem kifogástalan.

A szabályozási tervnek okvetlenül úgy kell készülni, hogy az egészségügyi állapotok javuljanak, javulhassanak.

Lehetőleg szélesíteni kell az utcákat, hadd áramolják onnan jó levegő a telkek felé. De szélesíteni kell csatorna-rendszer megvalósíthatása s az esetleges emeletes építkezés végett is. Azután itt-ott egy-egy befásított teret kell létesíteni.

IV. A város emelkedésének fokozása.

Erről külön talán nem is kellene szólnom, hiszen tulajdonképpen a szabályozás folytán előálló bármely változásnak a város fejlődésére jótékony hatást kell gyakorolni s a város szépülését okvetlenül elő kell segítenie; de eszembe jut a város egy volt főmérnökének két szabályozási terve, egyik, mely a városházát dőlt négyszögre akarta építtetni, a másik, mely a sugár-utat úgy okoskodta ki, hogy a zsidótemplom dél-keleti oldala irányának meghosszabbított vonala szol-

gájon a sugárút észak-nyugati vonalával s ez a két furcsa szabályozási terv kényszerít egynémi elmondására.

Vegyük a Sugár-úti tervet.

A forgalom igényének egyik út csak úgy megfelelt volna, mint a másik, t. i. a v. mérnök által tervezett s a Temető-útca szabályozásából előállandott. Ámde, ha a zsidótemplom vonalának iránya vétetik a sugár-út irányvonalával: akkor a Zöldkert és Temető-útcák közt levő telkeket rézsútosan metszené az útca és így jobbról is, balról is csunya hegyes háromszög alakú telkek képződnének, a melyek a szomszédos utcák vonalhálózatából is nagyon kirinának.

Szóval a forgalom igénye mellett a rendezés, szépülés igényei szenvedtek volna. Ennek nem szabad megtörténni.

A város szépülését nagy mértékben elősegítené a központba egyenesen bevezető utcák alkotása, emelkedését azonban elő lehetne segíteni egy-egy sétater berendezéssel s körút alkotással ott is, a hova a központba vezető sugár-út távol esik. Valamint Budapestet hatalmasan emelték körútjai, úgy Kecskemétet is emelnék. Hogy hova kellene a körútakat tervezni? Azt én így emlékezetből, térkép nélkül megmondani nem tudom, de a térkép könnyen eligazítja a tervezőket.

Adtam egy-két eszmét, a ki helyesebbeket tud előadni, tegye meg. Hiszen nem az a fő, hogy Pétertől vagy Páltól származik-e a jó gondolat, hanem az, hogy a jó győzzön s ne a selejtes. Én tisztán csak azért vettem fel a tollat, hogy eszmecezerét indítsak s ezennel kijelentem készségemet a megbeszélésbeni részvételre. Nem azt akarom ezzel mondani, hogy kifejezett gondolatim makacs védelmezésére vállalkozom. Ellenkezőleg, mihelyt valaki czélszerűbb eszmét jelent ki, — szívesen veszem át azokat.

Mielőtt soraimat bezárnám, jónak látom az esetleg visszariadóknak mondani

ternek, hogy vesse meg az ereklye múzeum alapját, de a mint hallom, pipakaparónak használja.

Meglátogattam Sodoma és Gomora romjait is. Na természetesen, nem arheológiai szempontból. Él ott a környéken t. i. egy család, a Jáfet nemzetségéből s van nekik egy kisaszony lányuk. Na micsoda lány! Az a termet, az a tekintet!

— Jó, jó, hát még mit csináltál?

— Hát, hogy az imént kezdett dalt folytatni: „Csináltam adósságot...”

— Szép dal; különben mi most a szándékod?

— Beruházok jöttöm haza, aztán majd elmegeyek Lábán nagybácsihoz. Reményem, Lea cousine már szépen kinőtte magát.

Jákobot szíven találta ez a név. Hiszen Lea az ő titkos vágya, reménye, öröme. — De bátya, oda nem teszed be a lábadat — gondolta magában.

— Hanem hát kedves öcsém Jákób, lelkem ideálja, beszéljünk egy kicsit okosan. Ami madárnak a levegő, hálnak a víz, virágnak a harmat, az nekem a szerelem. Ez az élet fűszere, élni csak ezért érdemes. De tudod, gyöngyöm, ehhez pénz is kell. Nem is képzeled milyen hatást képes szülni egy csokor Marechal-Niel rózsákból, egy brilliant diadém, egy éjjeli zene egy ponny-fogat stb. stb.

— Nem képzelem ugyan bátya, de hiszem, mert te mondd; azt azonban meg tudom s te hidd el, mert én mondom, hogy innen többet egy fillért sem kapsz.

— Ne bomolj te, mert még majd elhiszem.

— Tréfán kívül; nem kapsz és nem kapsz.

— Nem-e?!

— De nem ám. A te vagyónrészed kített 264 ezer koronát o. é. ben. Itt vannak a

bugyelárisomban a postai vevények, az utánad ide-oda küldött összegekről. De van itt még vagy húsz darab általam elfogadott, de általam kiegyenlített váltó. Értékük összesen 342 ezer korona. Tehát még te tartozol nekem 78 ezer koronával.

— Te, adj még 22 ezret s akkor lesz kerekszám száz, ki nem állhatom a törtézetek.

— Jaj nem.

— No hát akkor nem fizetem meg a többit sem.

— Van még igazság a földön, vagy ha az nincs, hát van prókátor.

— Jól van no. Hanem te, Jákób, van-e még egy kanalad?

— Minek az?

— Hát mondd, megebédelgetnénk itt szépen együtt.

— Csak a magam számára főztem.

— Micsoda, még ezt is megtagadod? Oh tempora, óh móres, óh testvéri szeretet!

— Te Ézsau, nagyon éhes vagy?

— Mintha csak negyven napig böjtöltem volna.

— No hát jól van, van neked még valamid az apai jussból add azt nekem s elengedem érte a követelésemet, meg ráadásul megkapod az egész tál lencsét.

— Annak az elengedésnek nem sok hasznát veszem, hanem a lencse, az már valami. Hát mi is az, ami neked kéne?

— Az elsőszülöttségi jogod.

— Egyébb semmi?!

— Semmi.

— Gilt. Ide a lencsét! Kezet rá.

Alig csaptak fel, midőn a patak hűs, locsogó habjaiból gyönyörű szép női alak,

egy tündér bontakozott ki s közibök lépve, mennyei hangon szólott:

— Ézsau! én az Ur küldötte vagyok, ő szól hozzád általam. Elpazaroltad marháidat, el ifjúságodat, erődöt, most eljutottál oda, hogy legszentebb jogaidat eladtad azért a tál nyomorult lencsecsuszpájért.

S ekkor alulról a tál fenekére esapott, hogy a lencse ahány annyifelé repült belőle. És folytatá:

— Ime, a te drágán vásárolt lencséd most szétrepült a világ minden tájára. Azt méri rád az Ur, hogy te ezeket szedd ismét össze. Addig, míg mind egy szemig rakáson nem lesz, úgy magad, mint utódaid — sem a földön, sem a másvilágon nyugodalmat nem lelnek. Hogy hol, merre kereskedjél, megmondom. Magad mondád, hogy „ami madárnak a levegő, hálnak a víz, virágnak a harmat”, az neked a szerelem, keresd s hadd meg utódaidnak, hogy keressék a lencsét széles e világon mindenfelé a szép nőknek, kinek arczán, mellén, kinek vállán, térdén, itt-ott. Gyönyört vagy kint fog-e ez neked és unokáidnak okozni, vajjon ki tudja?

*

Ézsau még aligha találta meg a végleges nyugalmat, mert olykor — úgy elite-bálok alkalmával — még most is kandikál ki innen-onnan egy-egy, a felfedezés reményében álmódzó lencseszem s elvétve akadnak olyanok is, kik kincset, ifjúságot és mást áldozva, keresik a — lencsét.

Most már tudom kik ezek: Ézsau unokái.

*

Látod kis Kain mégis csak hussal volt az a lencse.

K.

valamit. Lehet, hogy némelyek az általános szabályozás gondolatától visszariadnak. Különösen, ha hallják egészen új utcák és terek, körutak kivágását, föl áll a hajuk, hogy az könnyelmű pénzkidobás, abba bele nem mennek. Ezeket kérem, ne feledjék el, hogy nem azonnali megvalósításról van szó. Lehet, hogy száz év is eltelik, míg a szabályozási terv végrehajthatik. Hiszen a városok élete rendszeren hosszú, ott pár évtized nem sokat számít. A fő az, hogy valamikor a város szép, egészséges, kedves tartózkodású hely legyen s ezért okosan áldozni nemcsak lehet, kell is. Kecskemétnek szép várossá kell lennie. *Dalotti.*

Kerületi tornaverseny.

A versenyre vonatkozó és még függőben levő kérdések elintézésére, ma Franciscs Norbert tank. kir. főigazgató elnöklete alatt szűkebb körű értekezlet lesz. Ez értekezleten döntik el végleg a verseny helyét, mert mind a két célba vető tér (mü kert, földmives-iskola) körül nehézségek merültek fel. A földmives-iskola rétje szárazabb ugyan a mükertnél, de szűkebb, távolos s a nézőközönségnek nem oly alkalmas. Ide külön vonat vinné az ifjúságot és a nézőket, a kivonulás pedig a Nagy-kőrösi-útcán történék. A szegedi honvédzenekar szerződtetése valószínű, mert csak június 15-ikéig játszik Herkules-fürdőben. A fővárosi zenekarok mind le vannak foglalva az egész nyárra.

Az ifjúság a Hymnust Harrachnak „Arany Lant I. köt.” letétele szerint fogja énekelni. Erről előlegesen értesítették a résztvevő intézeteket s az ifjúság az éneket már otthon jól betanulhatja, hogy a versenyen bátran, ütemesen énekelhesse.

A szabadgyakorlatokhoz a felállás újabb módon történik, úgyszintén az oszlopokban a sornyitás, jobbról balra, négyes beosztással. A szabadgyakorlatok befejezése után az egyes oszlopok külön-külön jobbra visszazárkóznak és négyes sorokban szögvonással a versenytérről a fentartott helyre kivonulnak, mert a versenyek alkalmával a pályára csakis a versenyzők és a versenybírák léphetnek.

A verseny-bizottság rendelkezése lehetővé teszi azt, hogy az egyénenként való versenyekre minden osztályból két tanuló bocsátható és egy tanuló két versenyben vehet részt; minélfogva a nevezésre, utólagos bejelentéseket június hó 6-ig elfogad Hanusz István főrealiskolai igazgató. Ez alkalommal bejelentendő az egyes versenyekben résztvevő tanulók tanulók testi magassága is.

A mely intézet a kötélműzésben résztvenni óhajt, 10 méter hosszú kötelet hoz magával. A verseny-bizottság azon kéréssel fordult az iskolákhoz, hogy melyik intézett volna hajlandó hordozható, modern szerkezetű korlátot a verseny idejére rendelkezésre bocsátani.

Június hó 21-én a városi tanács a tornaversenyben összes résztvevőkkel kirándulást rendez Kecskemét törv. hatósági joggal felruházott város tulajdonát képező „Szikra-pusztá és Felső-Alpár”-ra, a Tisza partján lévő történelmi nevezetességű birtokára.

Az elszállásoló bizottság hétfőn ülést tart, melyen az érkező iskolák végleges elhelyezését állapítja meg. Ugy halljuk, hogy mind a három kerületi iskolára szükség lesz, mert kerülni akarják a vendégek összehúzóását. A vendégeként érkező tanárok elszállásolására annyi bejelentés érkezett Nagy Ferencz elnökhöz, hogy talán nem is jut mindenhová vendég. Hiába, a kecskeméti csak nem engednek hagyományos vendégszeretetükből.

A vendégek s a helybeli bizottság számára Liszka Béla jegyző szerkesztésében „Tájékoztató” füzet készül, mely az összes tudnivalókat, a versenyek részletes programját, a versenyzők beosztását stb. tartalmazni fogja s a verseny napján elárúsításra is kerül.

Lövy Gyula úr 20 koronás aranyat adott a tornaversenyre úgy, hogy a kecskeméti főrealiskolából a legjobb futó nyerje.

A versenyekre vonatkozó általános határozatok.

A versenyeknél osztály és magasság szerint beosztva, 6—10 tanuló versenyez egyszerre. A csoport-versenyeknél az első díj ezüst érem, a másik díj bronz-érem.

A csoport-versenyeknél ezüst-érmet nyert tanulók küzdenek a döntő versenyenél az arany-éremért.

Ha csoport-versenyben ketten vagy többen érik el a legnagyobb eredményt vagy érkeznek be elsőnek, ezek mind a döntő versenyre bocsáttatnak.

Ha a döntő versenyenél érik el ketten vagy többen a legnagyobb eredményt, vagy érkeznek be egyszerre elsőnek, mindannyi díjat kap.

Minden versenyző számot kap, melyet a verseny alapszínén feltűnő helyen visel.

A versenyzők folyó (arabs) száma alatt római szám is áll, mely annak a csoportnak számát jelzi, a melyben a versenyző részt vesz.

A megfelelő római szám jelzi azt a szert is, melyenél a csoport versenyez és ugyan azt a római számot viseli az illető csoport versenybírója.

A kecskeméti Rabsegélyző Egylet.

Egy minden tekintetben pártolásra érdemes humánus célú egyesület a legközelebbi elmúlt évben immár 10 éves fönállásának emlékét ülhette. A Kecskeméti Rabsegélyző Egylet ez, melyet a törvény szerint büneikért vezekelő szerencsétleneknek a társadalom és munkára leendő képzésére végett alkotott az emberszeretet. Az egyesület, habár csendesen, de áldásosan működött eddigéig is. A pártolás és a közönség részvétele azonban még mindig csekélyebb, hogysem nagyobb eredményeket produkálhatna. Erre céloz az elnöki jelentés, melyből a következőket érdemesnek látjuk közölni:

„Jótékony egyletünk alapszabályaink értelmében, minden három év eltelte után újralakul. A lefolyt, 1896-ik év a negyedszer történt újralakulásnak első, — egyleti működésének 10-dik éve volt.

Az újralakítás munkálatánál ügyszeregettel és tevékeny buzgósággal megtettünk mindent, hogy humánus célú egyletünk iránt a társadalomban minél nagyobb érdeklődést keltsünk és hathatós támogatást nyeljünk. Meleg hangon irt „Felhívás”-unkat úgy helyben, mint vidéken, kir. törvénytörvényterületén, főként az egyletekhez s minden jelentékenyebb társasághoz, taggyűjtés céljából, jóidején megküldöttük.

Felhívásunk, általában véve, nem hangzott ugyan el sikertelenül, mert a volt egyleti tagokat néhány (8) híján, újból mind visszanyertük s új tagokkal (14) is szaporodtunk: de mégis az elért eredménynél, bizony méltán, kedvezőbbet reméltünk és vártunk.

Különösen sajnáljuk, hogy gazdaközönségünk, mely kiváltkép utalva van arra, hogy magának az erőteljes munkás kezeket áldozattal is megnyerje és visszaszeresse, jóakaró felhívásunkkal szemben egészen hidegen maradt. Ennek oka még mindig bizonyonyal a ma sötét, félszeg előítélet, miszerint a rajtakapott bűnöst csakis büntetni és megverni kell, — megjavítani, önmagának, családjának és társadalomnak visszaadni nem felebaráti kötelesség.

Oh pedig nem kellene felednünk, hogy „valamely bűnben bizony mindnyájan minden nap megessünk” és elgondolhatnók, hogy mennyi lehet a keményen ítélkező keztyűs kéz, mennyi lehet a szabad lábon járó és kérkedő jómodú, kik megméretvén a fontban, bizony úgy, vagy nagyobb híjjával találtatnának, mint a perzekátorok által üldözött és utolért puszták vad fiai vagy pedig a pezsgő társadalomnak

elesett és törvény szigora alá került neveletlen tagjai.

Eppen ezért egyletünk nem csügged, a humánizmus felemelt zászlaját gyáván és kishitűen nem teszi le, mert erősen megvagyunk győződve a felől, hogy nemes célunk és törekvésünk: az elesetteknek s a törvény szigorával sújtottaknak felemelése, az emberjavítás és embermentés mindenha nemcsak legmagasztosabb feladata a társadalomnak, hanem minden megmentett és visszanyert becsületes munkaerő egyszersmind családi, társadalmi és nemzeti nyereség!

Mi hiszszük, hogyha törvénye a természetnek és akarata az Istennek, miszerint az örök jó, az örök igaz és az örök szép eszményének itt a földi létben is örökké élni, fejlődni és az emberiség nemesbülését emelnie kell: ennek az isteni alkotmánynak építéséhez, legalább néhány homokszemmel, humánus célú egyletünk is hozzájárul!

Anyagi segélyben minden folyamodó és olyan jómagaviseletű szabaduló rab részesítve lett, a kiket a kir. ügyészség, az illetékes járásbírók és a fogházi felügyelőség segélyre ajánlottak. Százöt szabaduló rab, kiknek jórésze a közel vidékre és éltetés családi körébe tért vissza, összesen 117 frt 10 kr. segélyt nyert. 6 frttal segélyezettett egy, 5 frttal három, a többi útiköltség ezimen kapott kellő segélyt.

A fogház-iskolának 1895/6. tanévi adatait, a következőkben ismertetjük:

A tanulók két osztályban (első és második) oktattattak.

Az első osztályba soroztattak azok, kik iskolába nem jártak és azok, kik jártak ugyan bizonyos ideig az iskolába, hanem sem írni-olvasni, sem pedig számolni meg nem tanultak.

A második osztályba tartoznak azon rabok, a kik iskolába jártak ugyan, de az olvasást, írást és számolást el nem sajátították, vagy már elfelejtették és a kik életkoruknak 30 évét be nem töltötték.

Tantárgyak:

I. osztályban: olvasás, írás, számolás fejeben és írva; valás-erkölcsi irányú beszélgetés, minden két hétben egyszer.

Tanítási óraszám hetenkint 3.

II. osztályban: folyékony és értelmes olvasás; az olvasott résznek értelmezése.

Fogalmazási gyakorlatokul: ügyiratok és levelek szerkesztése.

Számantából: a négy alapművelet egész számokkal és tizedes törtekkel; kamatszámítás, terület és térfogat kiszámítása, mértékek ismertetése.

Hazai történelemből a nevezetesebb korszakok eseményeinek elbeszélése.

Természettanból a leggyakoribb tünemények okai. Vallás- és erkölcsi beszélgetések.

Tanórák száma hetenkint 3.

A fogház iskolában Kressák Pál úr lankadatlan buzgalom és kitünő eredménnyel végezte farsztó munkáját. Hogy azonban az iskolában a szükséges újítások is eszközölhetők legyenek s berendezése a fejlődött állapotokat kielégítse, Kressák Pál úr tanulmányútát tett, s megtekintvén a váczi, mária-nostrai, lipótvári és illavai fegyházak iskoláit, érdekes útjáról egy kimerítő jelentésben számolt be. Az iskolák tananyaga és berendezését más alkalomra hagyván, jelentésének azon részét adjuk mely arról szól, hogy milyen hatással van a szerencsétlen eltévedtekre az iskoláztatás? A jelentés ezen része így szól:

„Két tanítóval volt szerencsém e téren eszmét cserélni, egyik a lipótvári tanító, a ki már 23 éve van az állam szolgálatában (sajnos, hogy az igyekvő, derék tanító nagy mértékben szivbajos) és Mária Nosztrán egy igen kedves modorú apáczával, ki szintén 30 éve egész odaadással van magasztos hivatásának; mindakettő tapasztalatokban gazdag.

Eszmétem cseréltünk s örömmel tapasztaltam, hogy elveinkben találkoztunk. Ők is teljes hittel és meggyőződéssel vannak a felől, miszerint a rabot nem a büntetéstől való félelem és talán a munkájára fordított figyelem, melyet utóvégre megszokik, menti meg a visszaeséstől, hanem igenis az iskola adja őt vissza önmagának, családjának és a társadalomnak. Az elítélt bűnös legtöbb esetben csak látszólagos megadást tanúsít; még dúlnak benne a

szenvedélyek, a dacz a társadalom iránt, a mely rámerte gonosztetéért a büntetést, táplált ellenszenvé, boszúja nem halt el benne. Világos bizonyítéka ennek az, hogy azok, a kik a 30 éves kort túlhaladták s így nem iskolakötelesek, vagy a nagy létszám miatt iskolába fel nem vehetők s így lelkükön a tanítás által változás nem történt: legtöbbször visszaesnek, még gonoszabbakká lesznek s a társadalomra elvesztek. Ha lélektanilag figyeljük meg az elítélt rabot, azt tapasztaljuk, hogy az rendkívül zárkózott, hozzáférhetlen, csak rabtársaival testvéresül; még a kevésbé bűnös gyerekek is tanítómesterül tekintik, fogadja a régebbi rabot s mondjuk meg őszintén, hogy sok esetben az ily ifjan lejtőre került tanulatlan, neveletlen anyag, kiszabadulása után a bűnök fertőjébe merül azért, mert vagy nem volt elkülönítve a nagyobb bűnösöktől, vagy nem járt iskolába.

Az iskola tehát az a hely, a hol a bűnös lélek lassan-lassan kezd megnyilatkozni, lágyulnak szenvedélyei és midőn már a tanító a gyakoribb atyai beszélgetés után neki, majdan mint becsületes embernek, az utját megmutatja: kezd önmagával foglalkozni, kerül a fogházi czimboráit s inkább csak azon társaihoz vonzódik, a kiknél, a raboknál oly kiváló megfigyeléssel, tapasztalja, hogy a javulás, megtérés után vannak.

És így, a fogházak iskoláiban nemcsak az ügyes betüvetésre, folyékony olvasásra és biztos gyors számolásra kell a főgondot fordítani, hanem el kell találni az utat, módot, eszközt, melylyel hozzá férkőzhetünk a gonosztévő lelkéhez.

A magánzárkába megfigyelés alá helyezett rabnak, a tanító által való gyakori megfigyelése, a vele való beszélgetés, a mária nosztrai intézetben szintén a magánzárka s ajtóik fölé helyezett bibliai felirások, mint: „Isten is megbocsát a megtért bűnösnek“, „Legyen szent telebarátod vagyona“, „Kerüld a csábítót“, „Imádkozzál és ne essél a bűnbe“ stb. stb. Illedelmes, szelid bánásmód; embernek kell őt tekinteni, nem kell felette a pálcázást eltörni, mintha ő már eiveszett volna; családjáról való tudakozódás, különösen szülők, feleség, gyermekek mind-mind alkalmas mód arra, hogy a tudás és kellő erkölcsi megállapodottság híján eltévedett rabot jó útra vezessük. Hiába van a bírői tekintély, a hivatalos ruha, a fegyveres őr; iskola, tanító kell annak, amazoktól fél, ebben bizik.

A magas kormánynak s az intéző jótékony egyesületnek hálával és kellő támogatással tartozik a társadalom a fogház-iskolák felállításáért, melyek sok munkás tagot adnak vissza a társadalom kebelébe.

A kecskeméti fogház-iskolának is sok a kívánni valója. Mint tudva van, a tanítás a munkateremben van, már ez maga nem alkalmas arra, hogy a magasztos ügynek bizonyos tekintélyt kölcsönözzön; taneszközei sincsenek, de nem is tudná hova helyezni, mert a vesszők áztatása folytán keletkezett nedvességgel megtelt teremben mind elrothadnának, mint a tollak elrozsdásodnak, de meg kevés a tanórák száma, osztályonként heti három óra, ez kevés a tanítónak a rabbal való érintkezésére, hanem azért missziót teljesít iskolánk is és hiszszük, hogy a közel jövőben ezen hiányok is megfognak szűnni.

Az egyesület kézpénz vagyona jelenleg 3805 frt 60 kr.

Tisztikara pedig a következő:

Védnök: Szapáry István gróf, Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye és Kecskemét város volt főispánja.

Főfelügyelő: Hammersberg Jenő, budapesti kir. főügyész.

Tiszteletbeli tagok: Fabiny Teofil, volt m. kir. igazságügyminiszter. Horváth Döme, myug. kir. ítélőtáblai tanácselnök. Zádor Gyula, (†) a nagyvárad kir. tábla elnöke. Dr. Székely Ferencz, kir. kuriai bíró. Szilágyi Dezső, volt m. kir. igazságügyminiszter. Beniczky Ferencz, Pestm. és Kecskemét v. főispánja. Kozma Sándor, nyug. főügyész. Elnök: Laukó Károly, ev. lelkész. Alelnök: Györffy Balázs, ügyvéd. Pénztárnok: Wiesel Lipót, kir. ügyészségi tisztv. Titkár: Csuppay Ferencz, kir. albíró.

Az igazgató választmány tagjai: Baky József, kir. ítélőtáblai bíró, járásbíró (Kun-

Szt.-Miklos), Sárkány Gyula, kir. járásbíró (Czegléd), Czajlik Kálmán, kir. ítélőtáblai bíró, járásbíró (Félegyháza), Dömötör Sándor, kir. közjegyző, Gaál Ferencz, kuriai bíró, törvényszéki elnök, Bogoss Endre, kir. törvényszéki bíró, Katona Zsigmond, gyógyszerész, Kazinczy Lajos, kir. törvényszéki bíró, Darányi Ferencz ügyvéd, Muraközy József, ügyvéd, Dr. Kiss János, kir. ügyész, Dr. Magyar István, kir. alügyész, Horváth György, kir. alügyész, Oláh Imre kir. járásbíró, Pacsu Mihály, ügyvéd, városi tiszti ügyész, Papp Sándor, ügyvéd, Járay Géza, kir. járásbíró (Nagy-Körös), Zombory László, városi tiszti főügyész. A számvizsgáló bizottság tagjai: Dr. Szeless József, takarékpénztári elnök, Csabay Gyula, takarékpénztári főkönyvelő, Zimay Károly, népbanki igazgató.

Az egyesület tagjainak száma 157. Midőn ezekben a humanus célú intézményt vázlatban ismertettük, teljes bizalommal fordulunk a n. é. közönséghez, hogy minél számosabban az egyesületbe lépven, a Rabsegélyező Egyesület fölvirágzását elősegíteni sziveskedjenek.

A kultura sükerei Közép-Afrikában.

(Folytatás)

Kongo államban a kivétel 1888-ban még csak 2 $\frac{1}{2}$ millió frank értékű volt, 1895-ben ez már 10 millióra emelkedett, belőle Belgiumra 82% jut. A Kongo folyó középrése mellett már 300 tonna kávé termett.

H. Wiszmann a négerekkel való bánásmódot illetőleg pedig úgy nyilatkozik, hogy egyedül a teljesített katonai szolgálat az a foglalkozás mód, mely az európai embert a négerrel való okszerű és jó célhoz vezető eljárásra képesíti. A ki úgymond éveken át újonczokat oktatott, bele ügyesedik a türelem gyakorlásba, valamint abba, hogy alantasainak hajlamaival, képességeivel komolyan számot vessen és az értelmileg gyarlóbbal szemben is igazságos, méltányos legyen. Észreveszi t. i. csakhamar, hogy a négerben gyermekded fejlettségű emberrasz tagja áll előtte s a vele való elbánás módja első sorban igazságosan, szigorúan részrehajlatlan kell hogy legyen; mert a vadembernek csak oly éber érzéke van a méltánytalan bánásmód fölismérésére, mint a gyermeknek, a kit a lenézés vagy ok nélkül való üldözés egyaránt mélyen sért.

Epen azért, hogy a néger az európainak fölsőségét önként elismeri, kézre jön a leghatásosabb nevelésmód, mely őt bizonyos mértékig az európaival egyenrangú embernek ismeri el és vele szemben rokonérzetre köteles. Nem szükséges minden feketével kezdet szorongatni, sőt álljon fönn a közlekedésben némi fönsőbbégi különbözés, a minő pl. a hadseregben közlegény és tiszt között van; de e mellett ismerje föl a néger, van rávaló érzéke, hogy az európai emberben ő feléje hajló szív lakik, mely a fekete testvér különleges helyzetével méltányosan vet számot.

A mely európai ember először Afrika belsejébe megy és emberismeret képessége fokához mérten a néger kitanulni törekszik, közönségesen kétszer botlik meg. Elejénte túlbecsüli a feketéket, mi általában a félig ismert dologgal szemben szokott megenni; azután pedig az ellentétes végletbe csap át, mert a néger nem vette őt komolyan. Csak a bölcs középut vezet helyesen és ha ezt az európai ember föllelte akkor megszerezte a néger becsülését is és azzal jóra veheti rá, fejlesztheti tehetségeit, föllelkesítheti magasabb célok követésére, belegyakorolhatja az önmegtagadásba.

Ha ellenben az európai embernek eme jótékony hatása a négerre nézve megbénult, csakhamar visszaesik a fekete a megszokott tunyaságába, menthetetlenül, érzéketlenné válik minden magasabb érdek iránt. És mivel a négerrel való bánásmódot csak az ő jellemének hosszas tanulmányozásából lehet megállapítani és oda kitarató gyakorlat kell: arra kellene mindenáron hatni, hogy csak az ilyen földadatra rátermett emberek érintkezzenek azzal a ki nem nevelt emberanyaggal.

Alaposan figyelembe kell venni a néger vallását, erkölceit, ősi szokásait, a mennyiben az az európainak sikerül, de különös gyöngéd-

séget követel a mohamedán vallású négerekkel való bánásmód, hogy a vallás és fajtabela különbség érzetét a fehér ember kiméletlenül ne ériutse. Türelmesen kell kihallgatni panaszaikat, el kell őket látni jó tanácsal, teljesíteni a mennyiben lehet a kívánságaikat, enyhíteni aggodalmaikat, mert ez erősíti meg a néger bizalmát az európai ember iránt. De a ki a nevelésnek ezen tövises pályáját akarja végig futni, kimeríthetetlen legyen a türelme.

Könnyű a négeret biztatással, reménységgel támogatni, de a vele szemben mutatott feszesség, vagy talán gyakorolt visszautasítás hamar kiemeli sodróból a négeret és kiejti a bwana kali (gonosz úr) szót és akkor a hűségére számítani már nem lehet. Ha figyelembe vesszük, hogy a néger szemében az időnek semmi értéke nincs és föl nem éri ésszel, hogy az európainak fontosabb mulasztást nem tűrő teendője is van, mint hogy épen csak az ő hosszas csacsán elmondott kis bajaival foglalkozzék: nem nehéz akkor megérteni fölhaborodását, ha panaszainak eltámogatása miatt mélyebben meg sértődik, mint az európai, ha valahonnan kidobták.

Első és elengedhetetlen feltétel a négerrel szemben az, hogy európai fölsőbbiségéről és annak okos érzetetéséről a fehér ember soha meg ne feledkezzék; a figyelem nyilvánításban előrelátó legyen, nehogy az a gyöngeség látzatát viselje magán.

Hogy Wiszmann a kutató természettudóstól, meg a lelkek üdvét kereső hittérítőktől miért von meg oly tapintatbeli képességeket, a minőket az újoncz idomító káplárban kiemel, úgyhogy egyedül azokat tartja hivatottakul Afrika középvidékén a kultura meghonosítására, legalább is mosolygá ra gerjeszt. Ha a nyers, borisák, fajtalan matrót, a szivtelen kereskedő ügynököt távol óhajtaná a gyermekded népektől tartani, igaza lenne, mert képesek azok a fekete emberrel a fehéret alaposan megutáltatni. Es mégis ilyenek érintkeztek legelőbb a szegény négerekkel. Az ilyenek távortartása volna kívánatos Közép-afrikában a kultura sükereinek érdekében.

Afrika civilizációjára nézve Stanley 1897-ben Budapesten úgy nyilatkozott, hogy az a földrész sohasem lesz annyira benépesíthető, mint Délamerika. A közel jövőben az éjszakai partokon a dél francziák és olaszok folytathatnak intenzivebb gyarmatosítást, mert ők képesek leginkább azt az éghajlatot megszokni. Délen az Orange folyótól éjszaki felé terjedő rész alig lesz valaha művelhető s az egyedül még megnyerhető terület a boshjemek hazája, mert ott a bennszülöttek lassankint elfogynak. A nyugoti és keleti partvidékeken a folyók gyors párolgása következtében az éghajlat oly egészségtelen, hogy európai ember hosszabb időn át ki nem bírja.

Egyiptomra nézve Stanley még okvetlenül szükségesnek látja, hogy néhány évig angol kézen maradjon, mert ott az európai műveltség, melyet a törvény, az igazságszolgáltatás és közoktatás hivatvák biztosítani, csak külső máz. Ha a bennszülött kormány szabadon rendelkezne, csakhamar visszatérnének az Arabi pasa lázadását megelőzőt állapotok. Kivétel csak a Kongó állam fönsikja és a keleti részen a Kilima Ndsharo hegyvidék vagyis Középpafrika, mely az európa értelemben vett műveltség befogadására képes.

Hanusz István.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Egyházi zene.** Pünkösöd első és második ünnepén a kegyesrendiek templomában a $\frac{1}{2}$ órai nagymise alatt a főgymnasium ifjúságának ének- és zenekara zenés misét ad elő. Ez alkalommal Dékány Mariska úrhölgy Weisz L. „Voce mea“ kezdetű offertoriumát fogja énekelni, az ifjúsági zenekar kísérete mellett.

— **Halálozások.** A lefolyt héten több széles körben tisztelt család öltött gyászt, szerették elhunytja miatt. A részvételt vett gyászjelentéseket a következőkben közöljük: Dömötör Károly és neje Kun Mária mint szülők, Dömötör Kálmán, Géza, Ilonka mint testvérek, Kun Kálmán, Kun János mint

nagybátyák, Kun Anna, Dömötör Etelka Haraszthy Imréné mint nagynénék, úgy a maguk, mint az összes rokonság nevében is fájdalomtól megtört szívvel jelentik Dömötör Idának 8 napi súlyos betegség után, tüdőgyulladásban, munkás életének 48-ik évében, folyó hó 30-án este 9^{3/4} órakor történt elhunytát. A boldogult kedves halott földi maradványai június hó 1-én délután 4 órakor fognak (a II. tized, Templom-útcza 94. szám alatti háztól) a Szentháromságról nevezett sírkertben levő családi sírba öröknyugalomra tétetni. Az engesztelő szent miseáldozat ugyanaz nap reggeli fél 8 órakor fog az egek urának bemutatni. Kecskemét, 1897. május hó 31-én, Áldás lengje körül a feledhetlen kedves halott porait! — Katona Dezső és neje Karácsony Ilka úgy a maguk, mint gyermekeik: Ilonka; továbbá Katona Zsigmond és neje Kiss Mária, öz. Karácsony Zsigmondné Wotka Teréz mint nagyszülők, valamint az összes rokonság nevében is, mély fájdalomtól megtört szívvel tudatják kedves kis leányuk, szeretett testvére, illetve unokájuk Mariskának folyó hó 1-én este, életének 3-ik évében, 14 napi kínos szenvedés után történt elhunytát. A kedves kis halott porrészei f. hó 3-án d. u. 5 órakor fognak (az V. tized, Nagy-temető-útcza 204. sz. alatti háztól) a r. kath. egyház szertartása szerint a budai-úti ref. temetőbe lévő családi sírboltba örök nyugalomra tétetni. Kecskemét, 1897. június 2-án. Áldás lengjen porai felett! — Katona Judit férj. Szemerey Zsigmondné mint leánya, Szemerey Zsigmond mint veje s gyermekeik: Zsigmond, Ferencz, Gergely, Janka, Jenő, Endre mint unokák, továbbá Katona László és János mint testvérek s ezek gyermekei úgy a maguk, valamint az összes rokonság nevében is fájdalommal tudatják a felejtethetetlen jó atyának, illetőleg apósnak, szeretett nagyatyának, testvérnek és rokonnak: Katona Gergely birtokosnak élete 64-ik évében, hosszas szenvedés után, május 29-én éjjel 11 órakor történt gyászos elhunytát. A boldogult hült tetemei folyó május 31-én délután 4 órakor fognak az V. tized 130. szám alatti háztól, az ev. ref. egyház gyászszertartása szerint, a budai-úti temetőbe örök nyugalomra tétetni. Kecskemét, 1897. május 30-án. Áldás és béke lengjen porai felett!

— **A polgári leányiskola** növendékeinek f. hó 3-án csütörtökön a Szikrában rendezett tavaszi kirándulása teljes mértékben sikerült. Már magában a kivonulás, a tantestület vezetése mellett a vasúthoz, majd a vonaton Szikrába, egyike volt a legkedvesebb látványosságának s odakinn az erdőben, az örömtől duzzadó kedélylyel s játszi pajkossággal eltöltött napnak kellemei, teszik emlékezetessé a szép napot. Az idő is megemberelte magát, szép idő kedvezett úgy a játéknak, mint a tanulmányoknak, melyeket a mezei kultúra és a Tisza környékének megtekintésével fűszereztek. Ragyogó, kipirult arccal és derült hangulatban találták a szülők és gyermekbarátok a délután folyamán a leánykákat. Este a hazavonulás ismét a legszebb rendben, virágos kedélyhangulatban történt meg.

— **A kecskeméti róm. kath. főgymnasium** 1897. évi június hó 8-án a szavaltából, karének- és zenéből vizsgálatot tart, melynek műsorát következőleg állapította meg az igazgatóság: 1. Nyitány, Richter Á-tól. Előadja a főgymnasium zenekara. 2. Hídvatás, Arany Jánostól. Szavalja Komáromi Dezső, VIII. o. t. k. r. n. p. 3. Czigánykar, a „Preciosa“-ból, Weber K-tól. Előadja a főgymnasium vegyes ének és zenekara. 4. Torda Péter, Zalár Józseftől. Szavalja Bárány Etele, II. o. t. 5. Novellette, op. 19. Gadetól. Előadja a főgymnasium zenekara. 6. A fecskéfészek, Kozma Andortól. Szavalja Nyúl Pál, IV. o. t. 7. Hadik óbester nótája, Bihari I-tól. Előadja a főgymnasium zenekara. 8. Házassági ajánlat. Gárdonyi Gézától. Szavalja Kiss Sándor, VIII. o. t. Sz.-Fer. r. n. p. 9. Éji dal, Marschnertől. Előadja a k. r. növendékpapok énekara. 10. Célhoz jutás, Sárosy Gyulától. Szavalja Nagy Zoltán, I. o. t. 11. Toborzó, Arany Jánostól. Előadja a főgymnasium vegyes ének és zenekara. 12. Pályázatok kihirdetése. 13. Tornainduló, Szent-Gály Gyulától. Előadja a főgymnasium zenekara. A zenét és éneket

vezeti Szent-Gály Gyula főgymn. ének- és zenetanár. Kezdeté délután 5 órakor. Helyiség: a főgymnasium kis kertje. Kedvezőtlen idő esetében a főgymn. tornaterme.

— **Hymen.** Dr. Somogyi Hollósy Kálmán kir. közjegyző helyettes, aradmegyei nagybirtokos, cs. és kir. tartalékos hadnagy eljegyezte Muraszombatból, dr. Mintsek Gábor orvosnak kedves, a téli bálókból nálunk is ismert szép leányát, Valériát.

— **A pünkösdi ünnepek** alkalmával, mint irtuk, Weisz Adolfné úrnő fog énekelni az izr. templomban, de nem vasárnap, hanem hétfőn délelőtt 3/4 11 órakor.

— **A kecskeméti Kereskedő-Ifjak Egyesülete** által, saját könyvtár-alapja javára, 1897. évi június hó 13-án, vasárnap délután, a városi műkert tánctermében rendezendő, hangversennyel egybekötött zártkörű táncvizsgálat iránt, széles körben nagy érdeklődés mutatkozik és nem is hiába, mert Kecskeméten oly érdekes s maga nemében művészi hangverseny, melyben Magyarország ez idő szerinti legkedvesebb soubretteje, Küry Klára úrhölgy, az ihletett drámai művészet leghivatottabb képviselője L. Fáy Szeréna úrhölgy, a legszellemesebb felolvasó dr. Magyar István úr és a népszerűségéről híres Uribanda működnek közre, valóban megérdemli, hogy a közönség a lehető teljes számban vegyen azon részt. A hangverseny kezdete pontban 7 órakor lesz. A rendezőség gondos előrelátással és igyekezettel azon lesz, hogy a közönség egy élvezetes emlékekkel gazdagodjék. A szétküldött meghívók szerint a legmesszebb menő intézkedések történetek arra nézve, hogy ezen hangverseny, tekintve Küry Klára és L. Fáy Szeréna, valamint a többi kiváló szereplők közreműködését, még kedvezőtlen idő esetén is megtartassák a kereskedői kaszinó termében; gondoskodott továbbá a rendezőség a mulatság népszerűsítéséről azáltal is, hogy a tiszta-úghi vonat indulását a műkerthez és vissza a meghívókra kinyomatta a mely helyes és üdvös intézkedést azzal egészítjük ki, hogy a kocsi szaporítását az állomási főnöknél már kérelmezte a rendezőség, az egyesület elnöksége pedig az Ürgesen keresztül vonuló út kijavítása iránt a tanáchoz folyamodott. A vendégművésznők fogadására már bizottság alakult, kiket nevékhöz méltóan kíván az ifjuság ünnepélyesen fogadni. A meghívók e héten már szétküldtek; ha valaki tévedésből ezt meg nem kapta s igényt tart reá, sziveskedjék a rendezőség tudomására juttatni, mely a meghívásról készséggel gondoskodik.

— **A „Pécsi Dalárda“** 1896. évi május hó 10-ik napján nemzeti fennállásunk ezredéves évfordulójának emlékére a „Pécsi polg. Daloskör“, a „Pécs bányatelepi Dalárda“ és a pécsi tanítóképző-intézet ifjuságának szives közreműködése mellett nagyszabású „Millenniumi hangversenyt“ rendezett, melynek tisztjövendelmét hazafias célra akarván fordítani, elhatározta, hogy a nemzeti dal ápolása és fejlesztése céljából 200, 150 és 100 koronás pályadíjjal pályázatot hirdet magyar műnégyesre és népdalra. A pályázat nevezetesebb pontjai: 1. A pályadíj 200, 150 és 100 korona. 2. A 200 és 150 koronás pályadíjra csak műnégyessel, a 100 koronás pályadíjra pedig magyar népdallal, vagy népdal-átírással is pályázhatni. 3. A műnégyes szövegköltője magyar versméretű legyen s választható hazafias, bősies, vagy lyrai költeményből, azonban megnevezésének magyar szelleműnek kell lenni. 4. Zenei átdolgozásának nem strofikusnak, hanem úgy formai, mint zenei tekintetben átdolgozottnak kell lenni. 5. A pályaművek idegen kézzel írva s a szerző nevét rejtő jellegű levélkével ellátva, 1897. évi október hó 15 napjáig a „Pécsi Dalárda“ elnökségéhez (Pécs, Mária-útcza 4.) küldendők be. 6. A pályadíjjal kitüntetett művek a „Pécsi Dalárda“ tulajdonát képezik.

— **Nyilvános számadás.** A helybeli jogakadémiai olvasókör és segélyegylet javára a folyó évi május hó 22-én rendezett tavaszi táncmulatság alkalmával fölülfizetni szivesek voltak: dr. Szeless József úr 8 frtot; Vámos Béla úr 4 frtot; Koritsánszky János úr 3 frtot; dr. Kovács Pál, Nagy Lajos, Szokolay Mihály és Adler Imre urak 2 frt 50 krt; —

Dékány Imre úr 2 frtot; Kada Elek úr 1 frt 50 krt; Diószeghy József, Mészáros János, Szentkir. Tóth Márton, dr. Mészáros Ferencz, Kerekes Ferencz és Kovács Bálint urak 1—1 frtot; Mészáros Józsefné úrnő 50 krt. Fogadják a nemes szívű fölülfizetők a rendező bizottság köszönetét.

— **A Kőrösi-utca és a piacztér** tühretlen poráról szól ismét az ének. Igazán megfoghatatlan a hatóság indolentiája, hogy ezeket a közönség által leginkább látogatott helyeket egészen elhanyagolja. Nem elég, hogy a kocsi felhőkig ható port vernek föl, de maguk az utcáseprők is, különösen mikor a délutáni sétálás, vagy zöldbe kivonulás ideje érkezik el, oly port kavarnak föl, hogy a legjobb tüdejű embert is beteggé teszik. Tessék a főbb utcákat locsoltatni, ha kétszer nem elég, tessék négyszer locsoltatni napjában, mert a közönség joggal követelheti, hogy érte is tegyen valamit a hatóság.

— **Ritka kitüntetés** érte Milhoffer Sándor földinket, kiről multkor említettük, hogy egyik gazdasági szakmunkájával 1000 koronás akadémiai pályadíjat nyert. Mint most értesülünk Milhoffer úr ugyanazon akadémiai pályázaton még egy másik művével, — mely legközelebb a helyi Metzger-féle könyvkereskedésben fog megjelenni — is résztvett és ez is ugyanaz alkalommal az akadémia dícséretében részesült. Valóban ritka eset, melyhez derék földinknek csak gratulálhatunk.

— **A helybeli Kossuth szoborra** következő adományok folytak be. Legutóbbi ki-mutatás 5334 frt 19 kr. Bogoss Kálmán Bp. 1 frt, Lénárt Mihály N.-Szt.-Miklós 2 frt, Lukács Dezső N.-Szt.-Miklós 50 kr. Öz. Pá-nossy Györgyné N.-Szt.-Miklós 50 kr. Székely Sándor lakatos-mester 2 frt, Kecskeméti Polgári Dalkör 2 frt. Összesen 5342 frt 19 kr.

— **Meghívó.** A pest-p.-s.-k.-kúnmegyei hivatalos tanítótestület kecskeméti járási köre f. évi június hó 7-én hétfőn d. e. 10 órakor az I. ker. közs. népiskola tanácskozási termében rendes közgyűlést tart, melyre az összes tagok tisztelettel meghívotnak. A gyűlés tárgyai lesznek: 1. Folyó ügyekről jelentés. 2. A könyvnélkül való tanulás, felolvasa Páthy Károly igazgató. 3. A közoktatás népiskolai csoportja, az ezredéves orsz. kiállítás, ismerteti Biró Ádám községi tanító. 4. Elnök- és jegyzőválasztás. 5. Esetleges indítványok.

— **Falusi állapotok** vannak bizony nálunk még, hiába akarjuk levetkezni magunkról az ósdi szokásokat, megtörük az a közönyön. Rég sürgetjük a rendszabályokat, melyek a szabadon barangoló lovak és tehenek által okozott veszedelmet korlátoznák, de mihaszna, ha sem a közönség, sem a hatóság nem mozdul meg. Pedig sokszor lehetnek ilyen botrányos veszedelemnek tanúi a járó-kelők különösen az esti órákban. Így f. hó 2-án este 1/2 7 órakor három darab különböző irányból a Kőrösi-útczára tévedt tehen rohant bősülten fel és alá az utcán, majd a piacztéren, nagy rémületet keltvén a nők és gyermekek között, a kik sietve menekültek be a boltokba s hogy nagyobb baj nem történt itt, a felállított rendőr-órszemnek érdeme, aki a mellékútczára zavarta az állatokat, gondolván ott már lehet nekik veszélyeztetni a közbiztonságot.

— **Köszönetnyilvánítás.** Fogadják kmindazon rokonaink, ismerőseink, jóbarátaink és megtisztelőink, kik felejtethetetlen jó apánk, Katona Gergely elhalálása alkalmával néhez óráinkban részint személyesen, részint írásban őszinte részvétőket kifejezni szivesek voltak s különösen a 48-as kör, mely koszorújával és a testület megjelenésével tisztelt meg bennünket, ezennel úgy a magam, nemkülönben, a családom nevében is a legforróbb hála nyilvánításainkat. Kecskemét, 1897. június 5. Leánya Katona Judit, férje Szemerey Zsigmond és családja.

— **Magánoktatás.** Bábiczky Imréné ovónő (I. I. tized Petőfi utca 240 sz.) értesíti a szülőket, hogy az iskolai szünidő alatt leányokat kézimunka és németnyelv tanításra elfogad s kisebb gyermekeket elemi ismeretekre okt.

— **A magyar királyi operaház balettje Kecskeméten.** A m. kir. operaház balettje a pünkösdi ünnepek alkalmából nálunk mutatta be először körútjában művészetét, élvezetes pár estét szerepven közönségünknek. Lapunk zártakor az első előadás zenitjére ért; a jövő számunkban kívánunk azonban érdemlegesen foglalkozni előadásuk méltánylásával. Itt csak azt említhetjük meg, hogy ma, pünkösdi vasárnapján utolsó előadásul: Piros cipő, Nappal és éjjel, Bécsi keringő, Nap és föld és a Csárdás nagy ballettek kiválóbb részei kerülnek bemutatásra. A magas színvonalon álló művészársaságot ajánljuk közönségünk figyelmébe, a melyet nem lehet összetéveszteni azzal a társasággal, mely ez előtt mintegy 5 évvel utazgatva, Nagyváradra vetődött s ott gyászos emlékeket hagyott maga után. S ezzel rektifikáljuk a „P. H.” f. hó 5-ik számának azon közleményét, hogy az opera balettje ott silány dolgokat produkált, mert a Nagyváradon pár év előtt szereplő balettár működéséről az ottani lapok legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak s valószínű, összetévesztik őket a Faludi balettmester vezetésével álló budapesti népligeti varieté balettjével. A Csiszér Kálmán igazgatása alatt álló m. kir. operaházi balett működése teljesen művészi nivón áll.

— **Figyelmeztetés.** A m. kir. földművelésügyi miniszter úrnak folyó évi 26,716. sz. alatt kiadott rendelete folytán figyelmeztetjük a város szőlőbirtokosait, hogy a peronospora viticola (szőlőpenész) elleni védekezést (permetezést) saját érdekükben idejekorán és lelkiismeretesen alkalmazzák. Több évi szomorú tapasztalat igazolja, hogy a védekezés elmulasztása milyen nagy kárt okozhat a szőlőbirtokosoknak; e tekintetben elég csupán az 1896-ik évet fölemlíteni, a mikor a szőlők jég által megkímélt termését a peronospora tette tönkre azon szőlőkben, a melyek egyáltalán nem permeteztettek, vagy a melyekben a permetezés későn, nem jó anyaggal, nem elég lelkiismeretesen történt, vagy nem ismételtetett kellő időben. Ugyanazért felhívjuk a szőlőbirtokosokat, hogy a permetezést kellő időben foganatosítsák, hogy termésük a jelenlegi időjárás mellett is, — a mely a peronospora fejlődésére nagyon kedvező — biztosítva legyen. A permetezés háromszor és pedig az első június 10-ig, a második július 10-ig, a harmadik augusztus 10-ig foganatosítandó. Ügyelni kell arra, hogy a használt rézgálicz tiszta legyen, a mit határozottan kék színe mutat. A permetezésnél lehetőleg minden levél el legyen lepve apró cseppekkel. Az első permetezéshez 1 százalékos (egy kgr. rézgálicz, ugyanannyi més 100 liter vízbe), a másodikhoz 2 százalékos (2 kgr. rézgálicz, 2 kgr. més 100 liter vízbe), a harmadikhoz 3 százalékos (3 kgr. rézgálicz 3 kgr. més 100 liter vízbe) használandó.

— **Kimutatás** a Kecskeméti Takarékpénztár Egyesület 1897. évi május havi forgalmáról. I. Bevétel: 1. Pénztárállás 1897. ápril 30-án 13,846 frt 43 kr. 2. Betétek, váltók, kézizálog, jelzálog kölcsön után; nyugdíj, váltó vizsgálószámán; adósk és hitelezők folyószámláján 669,591 frt 55 kr. 3. Különféle díjak és kamatok után; értékpapír és ingatlan jövedelem számlán 20,411 frt 64 kr. az összes bevétel 703,849 frt 62 kr. II. Kiadás: 1. Visszafizetett betét és tőkésített kamat, váltókra, kézizálog, jelzálog kölcsönre, ingatlanok számláján, vizsgálószámolt váltóra, adósk és hitelezők folyószámláján, jótékony cél és osztalék számlán 671,632 frt 54 kr. 2. Kifizetett folyókamat, vizsgálószámolt és térített kamat, igazgatói t. díj, tisztviselők és szolga fizetés, üzleti költség, ingatlan jövedelem számlán, adó számlán 6,172 frt 60 kr. 3. Készpénz 1897. május 31-én 26,044 frt 48 kr. az összes kiadás 703,849 frt 62.

— **Tilalomfát kérünk** a kollégium áellenében levő keskeny utcába, ha már azt sem szabályozni, sem kiköveztetni, sem arra felügyeltetni nem akar a hatóság, a közönség egy részének az illemérzéke pedig oly csekély, hogy a piacz közepén levő nagy forgalmú utca bepiszkításától nem tartózkodik

— **Tolvaj barát.** Sz. I. 23 éves nyomdász segédhez, hogy e hó 1-én este 9

órákor lakására igyekezett, egy fiatal nő csatlakozott s törekedett őt minden áron magához édesgetni; hogy a fiatal embertől elvált, az akkor vette észre, miszerint újjáról egy 12 fritos aranygyűrű hiányzik, másnap jelentést tett a rendőrségnél, melynek sikerült a kezess nőt Papp Verona 19 éves cseléd személyében elcsipni épp akkor, midőn a gyűrűt zálogba akarta adni. Az ügyet a bírósághoz tették át.

— **Liba-lopás.** T. I. ügyvédnek pusztaszentkirályi birtokáról május hó 30-án 20 db. emdeni libát az istállóból elemeltek. A rendőrség a tetteseket elesipte, a libák pedig Kocséron június 2-án megkerültek, hihető, hogy azokat az elesipett tettesek czinkosai eresztették el, látva, hogy nyakukon van a baj.

— **Betörés.** Koók Lajos körösi-hegy 18. sz. a. lakásán levő kamrajtót ismeretlen tettes május 31 re viradóra feltörte s onnan 1 javított libát elemelt. A rendőrség nyomoz. Az éjjel, K. J. tisztviselőnek helybeli pincezét akarták felbontani, de elriasztották, mielőtt valami elemelni valóhoz jutottak volna.

— **Tűz volt** f. évi május hó 28-án délután, mely alkalommal néhai Hankovszki Sándor örökösai tulajdonát képező Urrét 132. sz. tanyás birtokán levő lakóház és különálló istálló-épület teteje leégett. A tűz az istálló épület belsejében keletkezett és a mint a vizsgálat kiderítette, hihetőleg a tanyás 4 éves kis gyermekének gyufávali játszása következtében. A kár egyrésze, mivel a lakóház biztosítva volt, megtérül.

— **Megégett.** Varga János 5 éves gyermek f. hó 1-én szüleinek körösi-hegyi birtoka mellett a közön gyufával játszott, miközben inge tüzet fogott s rajta lángot vetett, a kis fiú oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy annak következtében már most reggelre meg is halt. Felelősségre senki nem vonható.

— **Megvadult ló.** Folyó hó 3-án reggel az aprójószág-piacz mellett, egy ló megvadult s neki rontott a kofáknak, azok között egy 11 éves gyermeket, egy 61 éves férfit és egy 65 éves nőt megsértett. A megvadult lovat a vásárosok fületék le aközben, hogy egy másik lovat keresztül ugrott. A rendőrkapitány a nyomozást megindította s mivel a tulajdonos, Beke István részéről gondatlanságot lát fenforogni, az iratokat a bírósághoz küldi be.

— **Május hó bűnösei.** A r.-kapitányság bűnügyi osztályától nyert kimutatás szerint, a f. évi május havában 37 bűneset hozott a rendőrség tudomására, melyek között 1 súlyos testi sértés vétsége, 1 jogtalan elsajátítás, 12 lopás, 2 sikkasztás vétsége, 19 lopás és 1 gyújtogatás büntette volt. A 37 esetből a május hóra esik 30, megelőző időkre 7 eset, mivel ezen 7 eset az előző hónapokban lett elkövetve, de csak most hozott a rendőrség tudomására. A belterületre esik 21, a külterületre 16. A tettesek 22 esetben kinyomoztattak, míg 15 esetben azokat kipuhatolni nem sikerült. Az elidegenített tárgyak 11 esetben megkerültek, míg 23 esetben azokat meglelni nem sikerült. A benyomozott 22 esetben 28 egyén vonatott kérdőre, kik között 20 éves aluli 12 fi, 7 nő, 20—30 éves 3 fi, 1 nő, 30—40 éves 1 fi, 40—50 éves 1 fi, 1 nő, 50—60 éves 1 fi, 1 nő volt. Rovott előéletű 4, büntetlen előéletű 24. Letartóztatva lett 6, ezekből 2 az ügyességnek adott át, 4 szabadon bocsátott.

— **Szomorú — de igaz,** hogy öltözékünkre nagyobb gondot fordítunk, mint egészségünkre. Ha ruháinkon a legparányibb szakadékok észlelünk, sietünk azt legott eltüntetni, nehogy nagyobbodjék, de ha ez testi egészségünknek az eset, számba se vesszük. Egy kis köhögés, fájás, emésztési zavarok stb. mit tesz az? Ügyet se vetünk rá. Hat ez **vétkes könnyelműség,** mely később keservesen meg bosszulja magát rajtunk, mert valamin a kis szakadékokból nagy lesz, épp úgy a kis bajból nagy baj keletkezik, ha kellő intézkedés nincsen kéznél. A legtöbb betegség kútforrása a gyomor rendetlen működése, a mit, idejekorán használva, Egger kellemes ízű **Sodapasztillója** csakhamar beszüntet, (1 doboz ára 30kr.) A tüdő, torok és mellbajok köhögéssel, rekedtséggel s elnyálkásodással kezdődnek. Egger kitűnő ízű **Mellpasztillója** megóv bennünket a bajtól teljes biztossággal (1 doboz 50 kr. és 1 frt, próbadoboz 25 kr.) Minden gyógyszerárban kaphatók. Főraktár **Nádor-gyógyszertár.** (Dr. EGGER LEÓ és EGGER J.) Budapest, Váci-körút 17.

Piaczi árjegyzék.

1897. június hó 4. napján.

Tiszta búza métermázsánként	7 70 krtól	8.— krig
Kétszer	6.10	6.30
Rozs	5.80	6.90
Árpa	4.—	4.20
Zab	5.20	5.50
Tengeri kecskeméti	3.50	3.70
bánati új	3.55	3.60
Köles	4.50	5.—
Krumpli	1.40	1.60
Széna	1.80	2.—
Szalma	80	90
Szalonna kilója	56	64

Vasuti menetrend.

Érvényes 1897

május 1-től.

Kecskemét—fűlőpszállási vasút.

reggel	délután			reggel	délután	
4.—	1.—	ind.	Kecskemét	é. k.	8,37	9,12
4.09	1.12		Rávagy		8,29	9,03
4.19	1.25		Ballószög m. r. h.		8,19	8,52
4.32	1.43		Helvétia		8,07	8,38
4.41	1.55		Köncsőg m. r. h.		7,57	8,27
4.52	2.10		Kerekegyháza		7,46	8,14
5.13	2.37		Ágasegyház		7,33	7,59
5.37	3.05		Izsák		7,02	7,25
6.—	3.30	é. k.	Fűlőpszállítás	ind.	6,35	6,56

Kecskemét—tiszauzghi vasút.

reggel	délután			reggel	délután	
3.05	4.45	ind.	Kecskemét	é. k.	7,04	9,50
3.12	4.52		Műkert		6,58	9,44
3.25	5.09		Urrét		6,46	9,32
3.31	5.15		Kisfái		6,34	9,24
3.50	5.34		Kohári-Szt.-Lőrincz		6,25	9,15
4.11	6.03		Szikra-Alpár		5,56	8,46
4.20	6.20		Tisza-Ugh		5,44	8,34
4.28	6.28	é. k.	Tisza-uzghi rév	ind.	5,30	8,20

Budapest—Szeged		Sz.	Sz.	Gy.	Sz.	Gy.	Sz.	Sz.	Sz.
v.	v.	v.	v.	v.	v.	v.	v.	v.	v.
Budapest	ind.	—	8.15	8.30	2.30	4.25	7.—	10.35	
Czegléd	—	6.35	9.30	10.40	3.51	6.44	9.34	12.54	
Nagy-Körös	—	7.51	9.53	11.08	4.09	7.13	10.05	1.36	
Katonatelep	—	8.14	—	11.20	—	7.28	10.20	—	
Kecskemét	é. k.	—	8.30	10.08	11.29	4.24	7.36	10.28	1.56
in i.	5.12	—	10.09	11.37	4.26	7.38	10.37	2.02	
Félegyháza	—	5.42	—	10.34	12.11	4.51	8.21	11.23	2.46
Szeged	—	7.42	—	11.40	1.47	5.53	10.—	1.—	4.20

Szeged—Budapest		Sz.	Sz.	Gy.	Sz.	Gy.	Sz.	
v.	v.	v.	v.	v.	v.	v.	v.	
Szeged	ind.	é. k.	—	reg.	d. e.	d. u.	d. u.	este
Félegyháza	—	2.55	—	6.44	11.06	2.55	5.21	7.27
Kecskemét	é. k.	3.32	—	7.23	11.31	3.30	5.46	8.16
ind.	3.47	5.—	7.25	11.33	3.40	5.48	—	—
Katonatelep	—	3.55	5.08	7.33	—	3.48	—	—
Nagy-Körös	—	4.13	5.22	7.50	11.49	4.10	6.04	—
Czegléd	—	4.54	5.54	8.20	12.11	4.46	6.26	—
Budapest	—	7.15	8.20	10.25	1.25	6.50	7.40	—

Felelős szerkesztő: **IFJ. TÓTH ISTVÁN.**
Szerkesztőtárs: **DR. NAGY MIHÁLY.**
Laptulajdonos: **A KECSKEMÉTI SZABADELVŐ PÁRT.**
Kiadó: **TÓTH LASZLÓ.**

NYILT-TÉR.

E rovatban közölttekért nem felelős a szerkesztőség.

Henneberg-selyem csakis akkor valódi, ha közvetlen gyárból rendelik — fekete, fehér és színes 35 krtól 14 frt 65 krig méterenként — sima, csikos, kockázott, mintázottakat, damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 mintázatban) a megrendelt árú. *postabér és vámentesen a hához szállítva és mintákat postafordultával küld: Henneberg G. (cs. és kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben.* Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. — Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek. 1

Egy első rangú biztosító intézet, a mely egy különleges, könnyen terjeszthető szakmával foglalkozik, kedvező feltételek mellett helyben tevékeny, megbízható

FŐ ÜGYNÖKÖT

keres. Ajánlatok „151 postafiók“ czim alatt Budapestre kéretnek. Csak oly ajánkozók jöhetnek tekintetbe, kik nagyobb üzletet kédesek produkálni. 181 3-3

HIRDETÉSEK.

Értesítés.

Van szerencsém t. ügyfeleink és a t. közönség becses tudomására hozni, hogy Kecskemét és környékére az

„ADRIA“ biztosító-társaság képviselőjét átvetttem.

Társaságunk 60 éves fennállása és azon fontos körülmény, hogy a biztosítások fedezetére társaságunknak a legutóbb kimutatott mérlege szerint biztosíték és tartalék tőkében 10 millió forint vagyona van, de azon szolid eljárás, mely az Adria biztosító-társaságot úgy az ügyletek megkötésénél, mint a kárkifizetéseknél gyors és méltányos eljárásával mindenkor jellemzi, reményt nyújt nekem arra, az óriási verseny közepette is, melyet ma már a biztosítás terén lépten-nyomon tapasztalunk, hogy mégis megfogja tisztelt ügyfeleinket társulatunknál tartani.

A t. közönségnek pedig szives tudomására hozom továbbá, hogy az Adria biztosító-társaság biztosít: **tűz, jég, emberélet, szállítványok és balélet** ellen a lehető legelőnyösebb feltételek mellett úgy, hogy bármely szolid társasággal kiállja a versenyt. Midőn a biztosítás terén mindenkor kész szolgáltatást felajánlom, kérem egyuttal szives pártfogásukat.

Kecskemét, 1897. jun'us 4. Tisztelettel

Csösz Péter,

a Gazdák és Iparosok kecskeméti hitelszövetkezete könyvelője, főügynök.

Rendelkezésre állok délelőtt 8—12 ig a szövetkezet hivatalos helyiségében, azontúl lakásom VII. tized 9. szám alatt bármely időben. 191 1—1

I.

2856.

1897.

Árverési hirdelmény.

A kecskeméti kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy a **Kishirtokosok Országos Földhitelintézete** végrehajtatónak **Dóza Rácz Pál** végrehajtást szenvedő e len 123 frt 75 kr, illetve 41 frt 25 kr és 82 frt 50 kr, tőkerészlet és járuléki iránt folyamatban levő végrehajtási ügyében, az 1881. sz. tjkben A. I. 2. 4. hrsz. a. foglalt és Dóza Rácz Pál nevében álló és az ebből időközben lejegyzett, az 1881. sz. tjkben A. I. 1. sorszám a. foglalt, s Mikus János tulajdonába átment s 2845 forintra becsült és ugyanazon bejegyzésekkel terhelt nemesi birtok tartozékaival együtt, az 1881. évi 60. t. cz 258. §. c) pontja rendelkezéséhez képest együttesen az **1897-dik évi szeptember hó 10-dik** napján délelőtt 9 órakor mint egyetlen határidőben, e kir. trvszék telekkönyvi helyiségében megtartandó nyilvános árverésen, az egyidejűleg megállapított s a hivatalos órák alatt e tki hatóságnál, valamint Izsák községhez tartozó hatáskörben megtekinthető feltételek mellett, a kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási árul szolgáló becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezeihez bánatpénzül előre letenni, a Kishirtokosok Országos Földhitelintézete azonban, ha az árverezők sorába akar lépni, a bánatpénz lefizetésének kötelezettsége alól fölmentetik.

Kelt a kecskeméti kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál 1897. május 12-én.

Bogoss Endre,

189 1—1

kir. törvényszéki bíró.

1 palaczk Korona-sör 18 és 14 kr.

Egy 1/8-as hordó Korona-sör 2 frt 80 kr.

Alulírott évek során át a helybeli pénzintézetek és malmok részvényei, valamint ingatlanok

eladását és vételét

közvetíti, és e téren kifejtett buzgalomával és szolidaritásával sikerült megbízóinak megelégedését kiérdemelni. — Kérem a t. közönséget, hogy e nembe vágó megbízásaival ezentúl is megtisztelni sziveskedjék. Kiváló tisztelettel

49 0—9

Bleyer Adolf.

Eladó öt egész és két harmadrész Kecskeméti Központi Takarékpénztári részvény, valamint egy jókarban levő gözeseplőgép teljes felszereléssel, jutányos áron, kedvező feltételek mellett.

A kőbányai

Király-sörfőző Részvénytársaság
= főraktára =

V. tized 22. szám, hol mindenkor kelleőleg hűtött palaczkos és hordós sör kapható.

1 palaczk Király-sör 15 és 12 kr.

1 „ márcz. „ 15 „ 12 „

1 „ Bajor (barna) sör 18 „

A borszéki borviz a savanyuvizek királya!

BORSZÉK

gyógyfürdő Erdélyben, Csikmegyében, a fenyvesek hazájában.

Fürdőidény tartama: június 15-től szeptember 15-ig.

Utazás: Szász-Régenig vasúton, onnan a fürdőigazgatóság által szubvencionált gyorskocsikon. E gyorskocsikra előjegyzést tehetni **Miklós Görög** vállalkozóknál, Szász-Régen. — Déli útirány: Brassó—Csik-Szereda vasúton, onnan kocsin.

A borszéki borviz a savanyuvizek királya; megrendelhető az igazgatóságnál Borszákon, Kecskeméten Nyirády László úrnál.

Fürdőre, borviz-üzletre nézve minden felvilágosítással, prospektussal, árjegyzékkel szolgál a fürdőüzlet igazgatósága, Borszék.

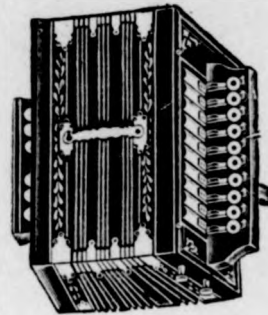
188

Posta, távirtda helyben.

10—1

Megrendelhető: Igazgatóság, Borszék.

„Danubia“ kerekpár-művek a legújabb 97-diki minták szerint szállítanak úgy urak, mint hölgyek és gyermekek részére, a legolcsóbb árak mellett Alex. Hulla által (Bécs, VII. Hermann-gasse Nr. 29.) Az árjegyzékek kívánatra díj- és helygémtesen szivesen megküldetnek. 111 12—11

4 1/2 frtért

adom világhírű

„Bohemia“ kézi harmonikámat, hosszú billentyűkkel és valódi gyöngyház-lemezekkel.

Van 2 kettős fuvója, 11-szeres erős fújtatója törhetlen érez védő-sarkokkal.

A hangok az egyes lemezek vanak, minek következtében a harmonikának nagyszerű, orgonaszzerű hangja van.

40 hangú 2 Reg. 15 1/2 x 33 cm. nagyság = 4 1/2 frt.
60 - 3 " 17 " x 34 " " = 5 1/2 frt.
80 - 4 " 17 1/2 x 34 1/2 " " = 6 1/2 frt

Iskola magántanulóknak ingyen.

Portó és csomagolás 60 kr. Képes árjegyzék ingyen.

C. A. Schuster,

harmonika-készítő **Markneukirchen S.**

260 20—18

Csehország.

Szétküldés utánvétellel, vámmentesen. Becserelés lehetséges. Viszontelárusítókkal az összeköttetés kerestetik.

Buziás

elsőrangú gyógyfürdő.

Fürdőidény: május 15-től október 1-ig.

Világhírű lápfürdők és aczélforrások,

hasonló a Spaa, Pyrmont, Schwalbach és pyrawarhi aczélforrásokkal, kitünő meleg és hideg vasaczélfürdőivel, mór- és ásványfürdőkkel, tükörfürdővel és uszodával. — **Hidegvíz-gyógyintézet** és **massage**. — **Ivókúra** kitünő eredménnyel, vérszegénység, idült gyomor- és bélhurut, homok- és vesebaj, méh- és hüvelyhurut, vérzési rendellenességeknél, magtalanság, idegbetegség, bujakór, csúsz. köszvény és fejfájásoknál stb. 156 6—6

Buziás gyógyfürdő vasúti állomás. — Pazar villamos világítás a 80 holdnyi évszázados parkban. — **Katona zenekar**. — Elsőrendű konyha és kávéházi italok. — A fürdőn állandó hírneves nőgyógyász van. — Mérsékelt árak. — Ismertetésekkel kívánatra ingyen és készségesen szolgál a

Fürdőigazgatóság Buziáson, a hova a szobamegrendelések küldetni kéretnek.

A világ legjobb fénymáza!

A ki lábbelijét szép fényes és tartóssá akarja tenni, vásároljon **csakis**

Fernolendt cipőfénymázt.

Világos lábbelihez

Fernolendt természetes bőr-crémet.

Fernolendt-éretisztító-pasta,

Fehér bádogdobozban,

cs. és szab. „**vörös vonat**“ bejegyzett védjeggyel és darabokban „**vörös harang**“ bejegyzett védjeggyel a legjobb tisztító szer érez- és ávegtárgyak részére.

Alap. 1832. Bécs. **Gyári raktár Bécs, I., Schuler-strasse 21.**

Mindenütt készletben.

Sok értéktelen utánzat miatt vigyázzanak a nevemre.

St. Fernolendt

és a bejegyzett védjegyre.

Czipőfénymáz részére.

33 52—19

a rovarok bármiféle fajtáját összehasonlíthatatlan biztossággal és gyorsasággal **öli**. Csak a „valódi“ megvétele végett jól megjegyzendő:

1. a lepecsételt, vörös czimkés tipeg-palaczk,
2. a szó-védjegy „Zacherlin“.

A mit **dobozokban, papirzaoskókban vagy nyitottan kimérve**, mint Zacherlint árusítanak, **az sohasem „Zacherlin“** és a legmegtevesztőbb jelzések daczára sohasem a régóta jól ismert „J. Zacherl“ czégtől való.

Óvakodjék a megtevesztéstől s csak **szolid üzletekből** vásároljon.

63 10-6

Az új m. kir. szabadalmazott osztálysorsjáték sorsjegyeire bejelentéseket

már máától kezdve fogadunk el és azokat mihamarabb eszközölni mindenkinek, ki abban résztvenni kíván, melegen ajánljuk, minthogy a **mutakozó óriási érdeklődés** mellett és tekintve, hogy a kiadandó sorsjegyek száma csak korlátolt (100,000 drb), mi sem valószínűbb, minthogy azok már megjelenésük napján (július 15-dikén,) vagy egyáltalában nem, vagy már csak magas árszóval lesznek kaphatók.

Bejelenteni lehet:

Első osztályú egész sorsjegyre	6	frt	krét.
„ „ fél	3	„	—
„ „ negyed	1	„	—
„ „ nyolczad	—	„	75

Bejelentési bárczákkal és játéktérvekkel kívánatra ingyen szolgálunk. Összesen 50000 nyeremény 40 koronától 1.000,000 (egy millió) koronáig, tehát minden második sorsjegy okvetlen nyer.

Gallia-féle könyvkereskedés
Metzger Béla.

165

6-4

Páratlan a maga nemében a „KORONA“ tyúkszem- és szemölcs-

tapasz. 187 3-2

Elmulaszt vágás és fájdalom nélkül mindennemű **börkeményedést, szemölcsöt** és különösen a fájdalmat okozó **tyúkszemet** gyökerestől kiirtja. **3 nap alatt biztos az eredmény.** Egy doboz ára **30 kr**, használati utasítással együtt.

Itt helyben kapható:

Grosz Lipótnál.

A főiskola-téren 5. tized 121. számú háztan

egy bolthelyiség

július hó 1-jétől kiadó.

Értekezhetni lehet ugyanott

190 1-1

Szilágyi Mór
háztulajdonosnál.

1220. sz.
k. b. 1897.

Hirdetmény.

Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye közigazgatási bizottsága részéről közhírré tételik, hogy a **Kecskemét-Fülöpszállási h. é. vasút által** Izsák és Fülöpszállás községeiben **elfoglalt ingatlanok kisajátítási tervei** Izsák és Fülöpszállás községhezánál közszemlére kitétettek s a tárgyalás határnapja Fülöpszállás községhezánál **1897. évi június hó 14-ikének** d. e. 10¹/₂ órája és Izsák községhezánál **június hó 15-ikének** d. e. 8¹/₂ órájára kitézetett, mely alkalommal a kiküldött bizottság a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemileg fog határozni, ha a tárgyalásra a kisajátítást szenvedő birtokosok közül egy sem jelennek meg s hogy a megjelenés elmulasztása miatt igazolásnak helye nincs.

Kelt Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye közigazgatási bizottságának Budapesten, 1897. évi május hó 13. napján tartott ülésén.

Benitzky Ferencz,
főispán, mint elnök.

180-3-3

IPAROSOK ÉS GAZDÁK FIGYELMÉBE

ajánljuk **locomobilfűtéshez**

kitűnően alkalmas

salgótarjáni és petrozsényi

darabos, koczka- és dió-szenünket, valamint **aknaszenünket** kazánfűtéshez. **Gyors és pontos szállítás.**

A salgótarjáni kőszénbánya részvény-társulat

igazgatósága Budapesten, V., József-tér 14.

148 6-6

Van szerencsénk ajánlani

szavatolt tisztaságú

A legmagasabb
díjakkal
kitüntetett

Thomasfoszfátlisztet

szavatolt 15-20% citrában oldható foszforsavtartalommal és 85-100% porfinomsággal.

Felülmulthatatlan, minden talajra alkalmas trágyaszert, különösen sovány talajok javítására, kitűnő hatása az összes gabbaneműek, kapás- és olajnövények, lóhere és lucerna, szőlő, komló és kertí veteményekre, kiváltképen a rétekre.

Legjobb, leghatásosabb és legolcsóbb foszforsavtrágya; tekintettel hatásának tartósságára, felülmulja **az összes szuperfoszfátokat.**

A citrában oldható foszforsav-tartalomért **szavatosságot** vállalunk, netaláni hiányt megtérítünk. Árjajánlatokkal, szakmunkákkal és egyéb felvilágosítással a legkészségesebben szolgál, a csehországi Thomasművek prágai foszfátliszt eladási-irodájának vezérképviselőse a magyar korona országai területén.

15-8

Kalmár Vilmos, Budapest, Erzsébet-körút 84